

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

Zaaknummer : 634593
Afdeling : Team Financieel Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Dekking wegvallen dividend Eneco

SAMENVATTING

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van de gemeente Heemstede ingestemd met de verkoop van de aandelen in Eneco Groep N.V. aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Eind maart 2020 zijn de aandelen overgedragen en is de verkoopopbrengst van € 36,7 miljoen ontvangen. De eenmalige verkoopopbrengst is verwerkt in de voorjaarsnota 2020.

Als gevolg van verkoop van de Eneco aandelen vervalt vanaf 2021 structureel de dividenduitkering van € 437.500 in de begroting. Het college heeft op 9 juni 2020 een voorstel aan de raad gedaan dat is besproken in de commissie Middelen van 18 juni jl. Naar aanleiding van deze commissiebehandeling is raadsvoorstel aangepast rekening houdend met de beraadslagingen vanuit de commissie.

Voorgesteld wordt het wegvallend dividend te dekken door 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. De fixe-lening van € 7.000.000 wordt regulier afgelost in februari 2021.

Het structurele voordeel welke voortkomt uit de maatregelen naar aanleiding van het wegvallend structureel dividend, wordt verwerkt in de (meerjaren)begroting 2021-2024.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Gemeentewet

Wet Financiering decentrale overheden (wet Fido)

Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (het BBV)

Treasurystatuut 2015 (raad 17 december 2015)

Nota activabeleid 2017 (raad 16 januari 2017)

Financiële verordening 2018 (raad 17 december 2017)

Nota reserves & voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (raad 31 oktober 2019)

Besluit verkoop aandelen Eneco (raad 30 januari 2020)

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

BESLUIT B&W

De raad voor te stellen met betrekking tot het wegvallend structureel dividend Eneco:

- a. om ter dekking van het wegvallende structurele dividend Eneco (€ 437.500) 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020, voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging (renteverlaging) door te voeren naar 0% per 16 november 2020 en de boeterente in 2020 ad € 3.298.813 (€ 102.835 + € 3.195.978) ten laste van de algemene reserve te brengen (II b2 en II b3 in voorstel).
- b. bij de opstelling van de begroting 2021 rekening te houden met het principe, voor zover wettelijk toegestaan, om rentekosten te blijven toerekenen aan de riool- en afvalstoffenheffing (II b5 in voorstel).
- c. bovenstaande besluiten (ad a en b) te verwerken in de (meerjaren)begroting van 2021-2024.
- d. het structurele voordeel, welke voortkomt uit de maatregelen naar aanleiding van het wegvallend structureel dividend, te verwerken in de (meerjaren)begroting 2021-2024.

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 juni 2020

besluit:

met betrekking tot het wegvallend structureel dividend Eneco in te stemmen met het voorstel om:

- a. om ter dekking van het wegvallende structurele dividend Eneco (€ 437.500) 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020, voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging (renteverlaging) door te voeren naar 0% per 16 november 2020 en de boeterente in 2020 ad € 3.298.813 (€ 102.835 + € 3.195.978) ten laste van de algemene reserve te brengen (II b2 en II b3 in voorstel).
- b. bij de opstelling van de begroting 2021 rekening te houden met het principe, voor zover wettelijk toegestaan, om rentekosten te blijven toerekenen aan de riool- en afvalstoffenheffing (II b5 in voorstel).
- c. bovenstaande besluiten (ad a en b) te verwerken in de (meerjaren)begroting van 2021-2024.
- d. het structurele voordeel, welke voortkomt uit de maatregelen naar aanleiding van het wegvallend structureel dividend, te verwerken in de (meerjaren)begroting 2021-2024.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

AANLEIDING

In september 2017 heeft de raad van Heemstede het principebesluit genomen tot verkoop van de aandelen Eneco. De meerderheid van de aandeelhouders van Eneco hadden een dergelijk besluit genomen waarna het verkooptraject is gestart. Eind 2019 heeft dat geresulteerd in een bod dat begin 2020 door alle raden van de gemeentelijke aandeelhouders is geaccepteerd. Voor Heemstede betekent dit een eenmalige verkoopopbrengst van € 36,7 miljoen. Gedurende het verkoopproces is de raad periodiek, via collegeberichten, op de hoogte gehouden over de voortgang daarvan door toezending van brieven van de aandeelhouderscommissie Eneco.

In het raadsvoorstel over het definitieve besluit inzake verkoop aandelen Eneco (raad 30 januari 2020) is aangegeven dat een separaat voorstel aan de raad worden aangeboden over de dekking van de wegvallende dividenduitkering Eneco vanaf 2021 en de bestemming van de verkoopopbrengst. In het collegebericht van 26 mei jl bent u geïnformeerd om aan de kaderbrief een bijlage toe te voegen over de inzet van de verkoopopbrengst Eneco. Op verzoek van de raad is dat voorstel aangepast. Gevraagd is om in een afzonderlijke notitie daarop in te gaan en dat in juni te behandelen waarin ook de jaarrekening 2019, voorjaarsnota 2020 en kaderbrief 2021-2024 worden behandeld.

Door nu een besluit aan de raad te vragen kan met de uitkomst daarvan rekening worden gehouden bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2021-2024. Dat betreft de wijze waarop het wegvallend dividend structureel wordt gedekt en het voorstel om het structurele voordeel te verwerken in de (meerjaren)begroting 2021-2024. In de voorjaarsnota 2020 is het voorstel gedaan om de verkoopopbrengst te storten in de algemene reserve. Bij de beraadslaging over de begroting 2021-2024 kan een integrale afweging worden gemaakt waarbij de Eneco gelden in de algemene reserve kunnen worden betrokken.

In onderstaand voorstel worden de volgende onderdelen onderbouwd en toegelicht:

- I. Financiële consequenties verkoop aandelen Eneco;
- II. Voorstellen structurele dekking wegvallend dividend Eneco.

MOTIVERING

I. Financiële consequenties verkoop aandelen Eneco

De verkoop van de aandelen Eneco in 2020 leidt tot:

- a. Een eenmalige opbrengst van € 36,7 miljoen ontvangen in 2020;
- b. Een structurele derving dividendopbrengst van € 437.500 per jaar met ingang van 2021;
- c. Een uitkering dividend Eneco 2019 ad. € 613.000 te ontvangen in 2020.

Ad. a. Eenmalige verkoopopbrengst

De verkoopopbrengst van circa € 36,7 miljoen is gestort op de bankrekening van de gemeente Heemstede. Boekhoudkundig is het eigen vermogen (lees: algemene reserve) hiermee verhoogd. In de voorjaarsnota 2020 is de verkoopopbrengst -in afwachting van definitieve besluitvorming- toegevoegd aan de algemene reserve.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

Overschotten op de gemeentelijke bankrekening worden op grond van de wettelijke regeling Schatkistbankieren afgeroomd naar de schatkist van het Rijk. Het Rijk vergoedt daarover, op basis van de huidige ministeriële regeling, een rente van (minimaal) 0%. De huidige renteniveaus in de markt zijn dusdanig dat bij overtollige liquide middelen rente betaald moet worden (negatieve rente), dus in die zin is het positief dat het Rijk 0% vergoedt. Dit betekent echter wel dat de gemeente over de opbrengst van Eneco geen rente krijgt.

Ad. b en c. Aframen jaarlijkse dividendopbrengst

Met ingang van 2021 vervalt structureel de dividendopbrengst van € 437.500. De laatste dividenduitkering vindt plaats over het jaar 2019. Deze bedraagt € 613.000 en is in 2020 ontvangen. In de Algemene vergadering Aandeelhouders Eneco (AvA) van 27 maart 2019 is de intentie uitgesproken om in 2020 eenzelfde dividend als in 2019 uit te keren. Daarom is in Heemsteedse begroting voor 2020 uitgegaan van dat bedrag en is vanaf 2021 rekening gehouden met de bedragen waar in de begroting 2019 in het meerjarenperspectief rekening mee werd gehouden.

	2020	2021	2022	2023	2024
Begroot dividend Eneco	613.000	437.500	437.500	437.500	437.500
Daadwerkelijk dividend Eneco	613.000	0	0	0	0
Resultaat (- = nadeel)	0	-437.500	-437.500	-437.500	-437.500

Resumerend

Het besluit tot verkoop heeft zowel positieve als negatieve gevolgen voor de financiële positie van de gemeente. Positief is het feit dat in één keer een bedrag van € 36,7 miljoen wordt gestort op onze bankrekening. Negatief is dat -zonder maatregelen, en gegeven de huidige rentestanden- er in de begroting vanaf 2021 een structureel nadeel ontstaat van € 437.500. Dit nadeel moet dus opgevangen worden.

II. Voorstellen structurele dekking wegvallend dividend Eneco

a. Wettelijk kader

Er gelden wettelijke regels over hoe de gemeente haar financiën moet verantwoorden en haar geldstromen moet beheren. De belangrijkste wetgeving in dit kader is vastgelegd in de BBV-regelgeving (= Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten) en de Wet Fido (Wet Financiering decentrale Overheden). Een gemeente is onder andere verplicht om volgens een door de raad vastgesteld treasurystatuut te werken (raad 17 december 2015).

De BBV-regelgeving geeft aan dat structurele nadelen alleen opgevangen mogen worden door structurele voordelen. Dit betekent dat het structurele nadeel van € 437.500 als gevolg van derving van de dividendinkomsten niet opgevangen mag worden door jaarlijks een deel ter grootte van € 437.500 van de eenmalige verkoopopbrengst van totaal € 36,7 miljoen hiervoor in te zetten. Incidenteel zou dat wel mogen waarbij wel rekening gehouden dient te worden met het uitgangs-

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

punt van een reëel sluitende begroting. Dit heeft ook de aandacht van de financieel toezichthouder (de provincie Noord-Holland) die dit bij de beoordeling van de begroting 2021 meeneemt.

Daarnaast heeft de gemeente te maken met de Wet Fido en het treasurystatuut. Verkoop van het aandelenbelang heeft onder meer een direct effect op de omvang van de totale financieringspositie van de gemeente. Indien we het hebben over de financieringspositie van de gemeente dan hebben we het niet over de jaarlijkse lasten en baten van de gemeente, die structureel in evenwicht moeten zijn. Financiering heeft betrekking op de kasstromen van de gemeente. Indien er in een periode meer geld wordt uitgegeven (aan veelal investeringen) dan er binnen komt moet een gemeente geld lenen op de kapitaalmarkt. Dit is onderdeel van de reguliere financiële bedrijfsvoering van een gemeente. Onze gemeente heeft een gezonde schuldpositie. Heemstede heeft per 31-12-2020 € 23 miljoen aan geldleningen, bij BNG Bank, opgenomen. Hierover worden rentekosten betaald. Deze rentekosten dienen wettelijk te worden verdeeld in de gemeentebegroting naar de verschillende taakvelden. De verdeelsleutel is het zgn. rente-omslagpercentage. In de (meerjaren)begroting 2020 is rekening gehouden met de volgende rentekosten waarbij wordt opgemerkt dat geen rekening is gehouden met mutaties uit de voorjaarsnota 2020 en kaderbrief 2021-2024. Dat geldt ook voor de andere tabellen en cijfers in dit voorstel.

	2020	2021	2022	2023
Rentekosten	802.000	1.001.000	1.060.000	1.038.000

De verkoopopbrengst van de Aandelen Eneco heeft een positief effect op onze schuldpositie. Er ontstaat een positief saldo op onze bankrekening. De gemeente is verplicht om overtollige gelden op de bankrekening in de schatkist van het Rijk aan te houden. Het Rijk verstrekt een rentevergoeding van 0%.

Gemeenten mogen niet in aandelen beleggen maar uit hoofde van de publieke taak mogen zij wel aandelen kopen. Artikel 160, lid 2 van de Gemeentewet biedt gemeentebesturen de mogelijkheid tot het deelnemen in vennootschappen. Een dergelijke deelneming is alleen toegestaan wanneer dat in het bijzonder aangegeven moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang, aldus de wet. De gemeentewet verlangt bij de besluitvorming hierover een nadrukkelijke betrokkenheid van de raad. (bron: boekje financiën voor gemeenteraadsleden, blz. 88).

b. Voorgestelde dekkingmaatregelen wegvallend dividend Eneco

Nu worden -binnen de wettelijke kaders- maatregelen beschreven die leiden tot oplossing van het structureel nadeel van € 437.500 als gevolg van het vervallen van de dividendinkomsten. Deels zijn dat maatregelen die de reguliere financiële bedrijfsvoering betreffen waarover geen zienswijze hoeft te worden gevraagd. Daarnaast zijn er 3 maatregelen (II b2. afkoop geldleningen, II b3. couponverlaging geldleningen en II b5. rentetoerekening aan afvalstoffen- en rioolheffing) die wel om een besluit van de raad vragen zodat die meegenomen kunnen worden in de nog op te stellen begroting 2021.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

b1. Herfinanciering 2 vaste geldleningen niet nodig

In de Wet FIDO en in het door de raad vastgestelde treasurystatuut en begroting (financieringsparagraaf) is het kader aangegeven voor de financieringsfunctie bij de gemeente. In het treasurystatuut 2015 zijn in artikel 9 bepalingen opgenomen over het aantrekken van financieringsmiddelen >1 jaar.

Artikel 9 Financiering uit het treasurystatuut 2015

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren;
3. Het aangaan van een onderhandse lening is het enige toegestane instrument bij het aantrekken van externe financiële middelen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De (telefonische) offertes worden intern schriftelijk vastgelegd. In ieder geval wordt een offerte bij de huisbankier (BNG) opgevraagd.

De afgelopen 2 jaar is geanticipeerd op de verwachte verkoop van Eneco door in 2018 en 2019 een vaste geldlening met een looptijd van twee jaar aan te trekken. Het betreft een lening van € 8 miljoen in 2018 met een rente van -0,23% en een lening van € 7 miljoen met een rente van -0,16% met een aflossing ineens aan het eind van de looptijd. De lening van 8 miljoen is op 5 maart 2020 afgelost, de lening van € 7 miljoen wordt op 25 februari 2021 afgelost. Door de negatieve rentepercentages heeft de gemeente rente ontvangen in plaats van betaald. Normaal zou na aflossing van beide geldleningen, opnieuw voor € 15 miljoen aan geldleningen moeten worden aangetrokken. In de (meerjaren)begroting is hiermee ook rekening gehouden (conform de begrotingsuitgangspunten is gerekend met een rentepercentage van 1,5%). Door de verkoopopbrengst Eneco is dit niet meer nodig. Hierdoor ontstaat op termijn een structureel (rente)voordeel van € 225.000 (€ 15.000.000 á 1,5%).

	2020	2021	2022	2023
rentevoordeel	Verwerkt in VJN	207.000	225.000	225.000

Het rentevoordeel in 2020 (€ 97.500) is meegenomen bij de actualisatie kapitaallasten en is financieel technisch verwerkt in de cijfers van de voorjaarnota 2020.

Deze maatregel betreft de reguliere financiële bedrijfsvoering en daarover wordt geen besluit van de raad gevraagd.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

b2. Afkoop (buitencontractuele aflossing)leningenportefeuille

Het college van Heemstede heeft op 29 augustus 2017 een principebesluit genomen tot afbouw van de het aandelenbezit Eneco. In de raad van 28 september 2017 is de raad van Heemstede daar in meegegaan. Tegen die achtergrond is toen nagedacht over de wijze waarop het dividend dat ten gevolge van de verkoop wegvalt gedekt zou kunnen worden. Een van de opties is om de rentelasten te verlagen waarbij gedacht werd aan het afkopen van bestaande geldleningen. De besparing op de rentelasten ingezet kan dan worden ingezet ter dekking van het wegvallende dividend Eneco.

Over het afkopen van bestaande (langlopende) geldleningen is contact gezocht met BNG Bank (ter info: op dit moment bestaat de leningenportefeuille enkel uit leningen die zijn afgesloten bij BNG Bank). Alle leningen van de gemeente Heemstede hebben in de overeenkomst tot geldlening, bij BNG Bank, een bepaling (in artikel 3) waarin staat dat algehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing van de geldlening gedurende de looptijd van de geldlening niet is toegestaan. Daarbij is gesproken over het afkopen van de leningenportefeuille bij BNG Bank ofwel het buitencontractueel aflossen en naar aanleiding daarvan is een indicatieve afkoopberekening gestuurd met de kanttekening dat daar geen rechten aan kunnen worden ontleend. Ook in een notitie van de aandeelhouderscommissie Eneco, die is opgesteld na overleg met BNG Bank, het ministerie van Financiën en de provincie Zuid-Holland, wordt gesproken over de mogelijkheid tot buitencontractuele afkoop van leningen. BNG Bank heeft toen aangegeven dat zij in principe bereid is om mee te werken aan buitencontractuele afkoop van vaste geldleningen. Basis voor de berekening van de afkoopwaarde is de marktwaarde van de lening.

Tijdens het verkooptraject is hierover met BNG Bank niet meer gesproken omdat eerst de definitieve besluitvorming van de aandeelhouders (44 gemeenten) is afgewacht. De raad van Heemstede heeft op 30 januari 2020 het definitieve besluit tot verkoop aandelen Eneco genomen. Daarna is contact gezocht met BNG Bank om een indicatieve offerte op te vragen voor afkoop c.q. buitencontractuele aflossing van de leningenportefeuille bij BNG Bank. De BNG heeft toen aangegeven dat afkoop niet meer mogelijk is. Gevraagd is of er alternatieven zijn om de gewenste besparingen op de rentekosten te kunnen realiseren ter dekking van het wegvallend dividend. Daarop heeft BNG Bank aangegeven dat zij mee willen werken aan het doorvoeren van een couponverlaging (rente­verlaging) bij de huidige leningenportefeuille als alternatief. Deze mogelijkheid wordt hierna bij punt b3 verder uitgewerkt. Hiermee wordt ook een structureel rentevoordeel behaald die ingezet kan worden ter dekking van het structureel wegvallende dividend.

Vanuit financieel oogpunt is het niet bezwaarlijk dat de leningenportefeuille niet kan worden afgelost. De redenen hiervoor zijn dat Heemstede een gunstige schuldpositie en reguliere aflossing vindt plaats waardoor de schuldpositie -ook op korte termijn- verder daalt. In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van het verloop van de huidige leningenportefeuille t/m 2023.

	2020	2021	2022	2023
Stand huidige langlopende geldleningen 31 december	23.009.000	13.831.000	11.653.000	9.900.000

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

Half juni 2020 heeft BNG Bank laten weten dat ze de gemeente Heemstede tegevoelt wil komen door mee te werken aan afkoop van drie 'kleinere' geldleningen zonder een verplichting tot herfinancieren. Het gaat daarbij om leningen met een restantbedrag van totaal € 1.825.000 (€ 550.000 + € 300.000 + € 975.000). In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van deze 3 BNG leningen.

000356 Heemstede									
FO-nummer	Instrument	Einddatum	Afkoopdatum	Restant	Opgelopen rente	Agio	Afkoopwaarde	Koers	Coupon
75321	Ti/EUR/40.94167.0/	01-02-2022	16-11-2020	550.000,00	22.322,49	22.182,74	594.505,00	104,0332	5,14
75910	Ti/EUR/40.94672.0/	30-05-2022	16-11-2020	300.000,00	7.656,99	18.618,09	326.275,00	106,206	5,48
78571	Ti/EUR/40.96997.0/	17-03-2023	16-11-2020	975.000,00	27.961,40	62.034,09	1.064.995,00	106,3625	4,29
				1.825.000,00	57.940,88	102.834,92	1.985.775,00		

De te betalen boeterente daarvoor bedraagt € 102.835 en dat wordt conform de nota activabeleid 2017 in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Deze incidentele last wordt gedekt vanuit de algemene reserve.

Voor deze maatregel wordt een besluit van de raad gevraagd (zie beslispunt 1a). Het voorstel is om per 16 november 2020 3 geldleningen buitencontractueel af te lossen (afkopen) en de boeterente in 2020 van € 102.835 ten laste van de algemene reserve te brengen. Bij de opstelling van de begroting 2021 wordt met de financiële effecten van de buitencontractuele aflossing rekening gehouden. Op vrijdag 26 juni 2020, de dag na het raadsbesluit, wordt deze buitencontractuele aflossing (afkoop) formeel richting BNG Bank bevestigd.

b3. Couponverlaging (renteverlaging) BNG Bank leningenportefeuille

Het is ook mogelijk om voor de resterende leningenportefeuille bij BNG Bank een couponverlaging door te voeren, dat wil zeggen een renteverlaging. De huidige gemiddelde rente, die de gemeente betaalt over de leningenportefeuille, bedraagt 4%. Met BNG Bank is in februari 2020 gesproken over een couponverlaging naar een coupon van 0% per 1 augustus 2020 voor de leningen die langer lopen dan 25 februari 2021. Als uitgangspunt is een ingangsdatum genomen op 1 augustus 2020. De genoemde bedragen en rentes zijn indicaties d.d. 25 februari 2020 van BNG Bank en aangegeven wordt dat hier geen rechten aan kunnen worden ontleend.

Voor het doorvoeren van deze couponverlaging dient aan BNG Bank een afkooprente te worden betaald, die door BNG Bank is bepaald door alle toekomstige rentebetalingen contant te maken tegen de huidige negatieve rentestructuur. Op basis van de informatie van 25 februari 2020 van BNG Bank werd destijds ingeschat dat het om een afkooprente ging van circa € 3.400.000 bij een afkoopdatum van 1 augustus. Aan BNG Bank is op 10 juni 2020 opnieuw gevraagd om een indicatieve berekening te maken maar dan voor de in het raadsvoorstel genoemde afkoopdatum van 16 november 2020 waarbij de rentecoupon is verlaagd naar 0%. Daarop heeft BNG Bank op 15 juni 2020 een indicatieve berekening per mail gestuurd waarin dit is uitgewerkt. Op maandag 22 juni heeft BNG Bank aangegeven dat de bedragen uit de mail van 15 juni geldig zijn tot en met 26 juni 2020.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

Heemstede heeft per juni 2020 nog 9 leningen bij de BNG waarvan één fixe lening van € 7.000.000 die eind februari 2021 in één keer wordt afgelost. Deze lening is niet meegenomen in de afkoopberekeningen. Daarnaast worden zoals hiervoor is aangegeven 3 leningen buitencontractueel afgelost (zie II b2) zodat nog 5 geldleningen resteren waarvoor een couponverlaging naar 0% wordt voorgesteld. Deze 5 leningen hebben op 16 november 2020 de volgende restantbedragen: € 2.420.000, € 2.100.000, € 3.484.000, € 3.400.000 en € 3.300.000). In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van deze 5 BNG leningen.

FO-numm	Instrument	Einddatum	Afkoopdatum	Restant	Huidige coupon	Nieuwe coupon	Boeterente	Opgelopen rente
138450	EUR/SF/40.101155/	16-12-2030	16-11-2020	2.420.000,00	3,759	0	476.258,42	83.760,00
163084	EUR/SF/40.104420/	21-12-2026	16-11-2020	2.100.000,00	4,075	0	271.908,00	77.625,40
187014	EUR/SF/40.103359/	24-01-2033	16-11-2020	3.484.000,00	4,51	0	998.685,12	127.505,80
250642	EUR/SF/40.105387/	20-05-2030	16-11-2020	3.400.000,00	3,6	0	631.951,20	60.697,00
297755	EUR/SF/40.106679/	13-06-2031	16-11-2020	3.300.000,00	4,325	0	817.175,70	61.000,30
							3.195.978,44	410.588,50

De boeterente hiervoor bedraagt € 3.195.978. Conform de nota activabeleid 2017 moet de afkooprente in één keer ten laste van de exploitatie moet worden gebracht. Deze incidentele last wordt gedekt uit de algemene reserve in casu de verkoopopbrengst Eneco.

De afkoop van de 3 leningen en de couponverlaging van de 5 leningen levert het volgende structurele rentevoordeel op:

	2020	2021	2022	2023
rentevoordeel	80.000	608.000	515.000	439.000

Vanaf 2021 is er sprake van een aflopend rentevoordeel omdat door reguliere aflossingen de leningenportefeuille jaarlijks afneemt en daardoor ook de rentekosten. Het voordeel in 2020 is beperkter omdat de couponverlaging later in het jaar 2020 plaatsvindt, namelijk op 16 november 2020.

Voor deze maatregel wordt een besluit van de raad gevraagd (zie beslispunt 1a). Het voorstel is om per 16 november 2020 voor 5 geldleningen een couponverlaging door te voeren en de afkooprente in 2020 van € 3.195.978 ten laste van de algemene reserve te brengen. Bij de opstelling van de begroting 2021 wordt met de financiële effecten van de couponverlaging rekening gehouden. Op vrijdag 26 juni 2020, de dag na het raadsbesluit, wordt de couponverlaging formeel richting BNG Bank bevestigd.

b4. Ontvangst verkoopopbrengst Eneco gebruiken om toekomstige financieringsbehoefte op te vangen

Zoals blijkt uit de financieringsparagraaf van de begroting 2020 moet de gemeente de komende jaren een aanzienlijk bedrag aan financiering (lees: geldleningen) aantrekken voor de uitvoering van het investeringsprogramma. De bijbehorende rentelasten zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting. De ontvangst van de verkoopopbrengst Eneco opbrengst leidt ertoe dat deze (her)financiering voor de komende jaren voor een belangrijk deel niet nodig is en daardoor bespaart de gemeente dus structureel rentelasten ten opzichte van de begroting

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

2020. Door deze besparing op de rentelasten compenseert de gemeente de wegvallende dividenduitkering. Dit levert het volgende rentevoordeel op:

	2020	2021	2022	2023
rentevoordeel	0	176.000	268.500	266.000

Deze maatregel betreft de reguliere financiële bedrijfsvoering en daarover wordt geen besluit van de raad gevraagd.

b5. Rentetoerekening riool- en afvalstoffenheffing.

De voorgestelde maatregelen *b1*, *b2*, *b3* en *b4* leiden tot lagere rentekosten. Zoals hier is aangegeven worden de rentelasten via de rente-omslagmethode toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden waarbij een substantieel deel aan de rioolheffing wordt toegerekend.

Aanwending van de verkoopopbrengst voor verlaging van de rentelasten leidt, op basis van de bestaande gedragslijn in Heemstede, tot een lagere rentetoerekening aan de rioolheffing. Vanaf 2021 zou dat uitkomen op een verlaging van de rioolheffing met circa € 22 per aansluiting. Dus een deel van het rentevoordeel vloeit weg omdat de rioolheffing navenant wordt verlaagd. Dit betreft een beleidsmatige keuze omdat het mogelijk is om de rentetoerekening aan de rioolheffing en andere heffingen aan te passen.

De commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeenten hun tarieven moeten berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht (bron: BBV rentenotitie 2017).

In de commissie Middelen van 18 juni is aangegeven dat het wenselijk is om rentelasten te betrekken bij het bepalen van de riool- en afvalstoffenheffing. Bij de opstelling van de begroting 2021 zal rekening worden gehouden met het principe om rentekosten te blijven toerekenen aan de riool- en afvalstoffenheffing. Hierbij zal gekeken worden hoe dit, passend binnen de wet- en regelgeving, meegenomen kan worden bij de tariefberekening van de riool- en afvalstoffenheffing. Ter informatie: circa 30% van de boekwaardes van de Heemsteedse activa hebben betrekking op rioleringsinvesteringen waarvoor lange afschrijvingstermijnen (tot 70 jaar) voor gelden. Het rente-aandeel in de afvalstoffenheffing is beperkt (begroting 2020: totale kosten € 2.886.000 waarvan € 3.000 rente).

Voor deze maatregel wordt een besluit van de raad gevraagd (zie beslispoint 1b). Het voorstel is om, passend binnen de wet- en regelgeving, bij de opstelling van de begroting 2021 rekening te houden met het principe om rentekosten te blijven toerekenen aan de riool- en afvalstoffenheffing.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

c. Resumé voorstellen structurele dekking wegvallend dividend Eneco

De voorgestelde maatregelen: *b1) geen herfinanciering twee vaste geldleningen, b2) buitencontractuele aflossing 3 leningen BNG Bank, b3) couponverlaging 5 leningen BNG Bank, b4) ontvangst verkoopopbrengst Eneco gebruiken t.b.v. toekomstige financieringsbehoefte en b5) rentetoe rekening riool- en afvalstoffenheffing* hebben tot gevolg dat:

- Na het afboeken van de dividenduitkering Eneco, resteert op basis van de cijfers van de begroting 2020 (zonder effecten voorjaarsnota 2020 en kaderbrief 2021-2024) voor alle begrotingsjaren een voordeel: € 80.000 in 2020 en voor de jaren daarna gemiddeld € 540.000. Hierbij wordt opgemerkt dat bij deze cijfersopstelling gerekend is met de huidige rentepercentages uit de begroting 2020 voor de riool- en afvalstoffenheffing (1,3% renteomslag, 1,5% nieuwe vaste geldleningen). Bij de opstelling van de begroting 2021 wordt bepaald hoe een redelijk deel van de rentekosten kunnen worden toegerekend aan de riool- en afvalstoffenheffing. Dan wordt ook duidelijk wat de financiële consequenties daarvan zijn.

Zie het onderstaande overzicht voor de onderbouwing van de voorgestelde maatregelen. Dit geeft een beeld, binnen de huidige kaders, wat het maximale bedrag zou kunnen zijn.

	2020	2021	2022	2023
Te dekken nadeel	-	437.500-	437.500-	437.500-
Dekking tekort:				
Herfinanciering 2 vaste geldleningen niet nodig	verwerkt in VJN	207.000	225.000	225.000
Afkoop 3 leningen en couponverlaging 5 leningen per 16-11-2020	80.000	608.000	515.000	439.000
Toekomstige financieringsbehoefte opvangen	0	176.000	268.500	266.000
overschot	80.000	553.500	571.000	492.500

- In de algemene reserve resteert van de Eneco opbrengst nog een bedrag van € 33,4 miljoen (verkoopopbrengst € 36,7 miljoen minus € 3,3 miljoen afkooprente BNG Bank).

Voorgesteld wordt om, naast de voorgestelde maatregelen (*b1, b2, b3, b4 en b5*), het structurele voordeel vanaf 2021 te verwerken in de (meerjaren)begroting 20212024.

Als de raad op 25 juni 2020 instemt met het voorstel dan wordt dit vrijdag 26 juni 2020 formeel bevestigd richting de BNG en daarmee is het dan definitief. Dat betekent dan dat 3 leningen buitencontractueel worden afgelost per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging naar 0% wordt doorgevoerd. De fixe-lening van € 7.000.000 wordt regulier afgelost in februari 2021. De boeterente van in totaal € 3.298.813 ten gevolge van de buitencontractuele aflossing en couponverlaging wordt ten laste van de algemene reserve gebracht.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 juni 2020

Op deze manier is geborgd dat de buitencontractuele aflossing en couponverlaging daadwerkelijk worden doorgevoerd en verwerkt kunnen worden in de begroting. Voorts is er duidelijkheid over de boeterente die in 2020 betaald moet worden en ten laste van de algemene reserve wordt gebracht.

Toelichting: Het “eigen vermogen” (lees: algemene reserve) is iets anders dan het hebben van een bankrekening. Kasstromen lopen via de bankrekening. Het “eigen vermogen” betreft een boekhoudkundige term. Eigen vermogen betreft het verschil tussen gemeentelijke bezittingen (investeringen in wegen, gebouwen, aanleg fietspaden etc.) minus afgesloten geldleningen bij banken. De verkoop van een gemeentelijk bezitting (aandelen Eneco) leidt tot verhoging van de bankrekening en het eigen vermogen (algemene reserve). Het uitvoeren van de beschreven maatregelen “b1”, “b3”, “b4” en “b5” in deze paragraaf leiden wel tot daling van de bankrekening, maar niet tot daling van het “eigen vermogen”.